

بهینه‌سازی و بررسی اثر کمپوست بر ویژگی‌های شیمیایی خاک و عملکرد گیاه شوید

امیرحسین مرتضوی^{۱*}، حسین باخدا^۲ و مرتضی الماسی^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۱/۶/۱۹

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۱/۹/۱۱

چکیده

به منظور بهینه‌سازی و بررسی اثر کمپوست بر ویژگی‌های شیمیایی خاک و عملکرد گیاه شوید، تحقیقی در سال ۱۳۹۲ در آزمایشگاه بیوسیستم دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران انجام شد. آزمایش‌ها در قالب طرح آماری مخلوط انجام گردید. ترکیب‌های مختلف سه دسته ماده اولیه برای تولید کمپوست شامل پوست میوه‌ها و سبزیجات، شاخه و برگ گیاهان و سایر مواد آلی موجود در زباله منازل مسکونی بعنوان متغیر مستقل در نظر گرفته شدند. شوری، مقدار پتاسیم، مقدار نیتروژن و وزن خشک گیاه شوید (رشد یافته در تیمارهای مختلف کمپوست تولیدی) بعنوان متغیرهای وابسته در این تحقیق در نظر گرفته شدند. نتایج حاصل از آزمایش‌ها نشان داد که ترکیب‌های مختلف مواد اولیه در تولید کمپوست بر کیفیت و خواص شیمیایی کمپوست و عملکرد گیاه شوید تاثیر معنی داری داشته و بهترین سناریو در ترکیب مواد اولیه برای گیاه شوید با توجه به اهداف پیشینه کردن عملکرد، عناصر مغذی در کمپوست، بکارگیری از همه مواد اولیه و در نهایت مطلوبیت تابع هدف، و همچنین کمینه کردن شوری کمپوست تولیدی ترکیب ۶۵.۶ درصد از پوست میوه و سبزیجات و ۳۴.۴ درصد از شاخ و برگ گیاهان حاصل از زباله های شهری توصیه گردید.

واژه‌های کلیدی: بهینه‌سازی، کمپوست، گیاه شوید.

^{۱،۲،۳} به ترتیب دانش‌آموخته کارشناسی‌ارشد، استادیار و استاد گروه مکانیزاسیون

کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران

*نویسنده مسئول: amirhosinemortazavi@gmail.com

مقدمه

کمپوست از کلمه کمپوزیت به معنای مخلوط و ترکیب گرفته شده است. کمپوست سازی یک فرایند طبیعی هوازی مستمر و پویا است (بیروتی، حمدرضا پورزمانی، مجد، پور، محمدرضا جعفری، ۱۳۸۸).

تهیه کمپوست به دو روش کلی هوازی و بی هوازی تقسیم می شود که روش هوازی توده سطحی، از متداولترین فرایندهای زیستی کمپوست می باشد (دهقانی و همکاران، ۱۳۹۰) با توجه به حجم بالای تولید روزانه زباله های شهری؛ دفع بهداشتی و بازیافت زباله ها از اهمیت ویژه ای به خصوص از دیدگاه زیست محیطی و بهداشتی برخوردار است. محدودیت مکانهای مناسب دفع، اثرات نامطلوب دفن و دفع زباله و سایر روشهای حذف، حرکت در جهت مدیریت بهینه پسماندها با نگاهی به توسعه پایدار را از اهداف اصلی جوامع توسعه یافته و در حال توسعه قرار داده است. یکی از بهترین روشهای دفع زباله در مراکز بازیافت، تبدیل آنها به کمپوست است که این روند نقش بسیار مهمی در مدیریت بهینه زباله ها و پسماندها دارد (شیرانی، زراعتکار، لکزیان، اخگر، ۱۳۹۰). از زائدات آلی آشپزخانه و هر نوع مواد آلی قابل بازیافت دیگری می توان در عمل کمپوست سازی استفاده کرد (ترا بیان، مهجوری). از فواید تهیه کمپوست از زباله خانگی می- توان سالم سازی، زیباسازی محیط، بهبود کیفیت خاک- های کشاورزی و افزایش بهره‌وری کشاورزی را نام برد (Phillips, Anderson, Jonathan, 2010).

کمپوست تولید شده از زباله های شهری می تواند ماده سودمندی برای رهایی از حجم بسیار زیاد زباله های تولید شده در شهرهای بزرگ باشد (شیروان، ۱۳۸۷).

در تحقیقی بررسی اثر کود نیتروژنه و کمپوست زباله شهری بر عملکرد بلال و علوفه ذرت شیرین انجام شد و نتیجه گرفته شد که با افزودن حداقل ۳۰ تن کمپوست در هکتار می توان میزان مصرف کود نیتروژنه را حداقل ۵۰ کیلوگرم در هکتار کاهش داد که این امر ممکن است در بلندمدت با تأثیر بیشتر کمپوست افزایش یابد و حاصل خیزی خاک را بهبود بخشد و در نتیجه کاهش مصرف کودهای شیمیایی را به دنبال خواهد داشت (قصرالدشتی، بلوچی، یدوی، ۱۳۹۰).

در تحقیقی که بر روی کمپوست زباله شهری، کود شیمیایی و اثرات کود نیتروژن انجام گرفت مشخص گردید که در رشد اولیه ذرت، کود آلی می تواند به بهبود رشد اولیه ذرت همانند اثر کود شیمیایی منجر شود (جهان، کوچکی، محلاتی پور، ۱۳۸۶). به طور کلی یک میلیون تن زباله تولیدی در سال که دفن و یا سوزانده می شوند خسارت های مختلفی به محیط زیست وارد کرده و از این رو توجه به مساله بازیافت مواد آلی و تولید کمپوست حایز اهمیت فراوان می باشد (کیا، صالحی، عامری، جنیدی زاده، ۱۳۸۸).

مواد و روش ها

روش آماری تجزیه و تحلیل داده ها

به منظور بهینه سازی و بررسی اثر کمپوست بر ویژگی های شیمیایی خاک و عملکرد گیاه شوید^۱ آزمایشی به کمک طرح مخلوط^۲ به انجام رسید متغیر مستقل در این طرح عبارت بود از سه گروه ماده آلی اولیه حاصل از زباله شهری و متغیرهای وابسته عبارت

¹ Anethum graveolens L

² mixture design

گیاه شامل طول ساقه، میزان رشد گیاه، وزن همراه ریشه، وزن بدون ریشه و بر آزمایش‌ها بر اساس طرح آماری انتخاب شده مطابق با (جدول شماره ۱) انجام گردیدند.

بودند از عناصر اندازه گیری شده در کمپوست‌های حاصله شامل اسیدیت، نیتروژن، شوری، وزن حجمی، سدیم، کلسیم، منگنز، پتاسیم، کربن آلی، نیتروژن، فسفر، آهن، روی، منیزیم و نیز برخی اجزای عملکردی

جدول شماره ۱- نقشه آزمایش‌های آماری

Table 1 - Map of the statistical tests

Std	Run	Component 1 A:V	Component 2 B:P	Component 3 C:O
12	1	0.167	0.417	0.417
6	2	0.000	0.500	0.500
13	3	0.333	0.333	0.333
5	4	0.500	0.000	0.500
7	5	0.667	0.167	0.167
8	6	0.167	0.667	0.167
11	7	0.417	0.167	0.417
1	8	1.000	0.000	0.000
2	9	0.000	1.000	0.000
9	10	0.167	0.167	0.667
3	11	0.000	0.000	1.000
10	12	0.417	0.417	0.167
4	13	0.500	0.500	0.000

به‌عنوان یک صفت منفی و بیشینه شدن برای صفات دیگر در تعیین اهداف بهینه سازی، در نظر گرفته شد. اهمیت تمامی عناصر و وزن آنها در بهینه سازی به صورت یکسان فرض گردید. در سناریو اول استفاده از هر سه ترکیب بدون در نظر گرفتن شرطی مد نظر قرار گرفت. در سناریوی دوم شرط حداکثری استفاده از کمپوست‌های (P) و (O) در نظر گرفته شد و در سناریوی سوم شرط حداکثری استفاده از کمپوست (O) در نظر گرفته شد و سایر شروط مربوط به صفات شیمیایی و عملکردی عیناً تکرار گردید.

شروط بهینه سازی ترکیب کمپوست‌ها

به طور کلی سه دسته ماده، بعنوان ماده اولیه برای تشکیل کمپوست شامل ضایعات مواد آلی خانگی از قبیل پوست میوها و سبزیجات (V)، شاخه و برگ گیاهان (O)، و سایر مواد آلی موجود در زباله منازل مسکونی (P) در نظر گرفته شد. همچنین به منظور تعیین ترکیب بهینه کمپوست شروط بهینه سازی در سه سناریو متفاوت پایه ریزی گردید (جدول ۲). در این سه سناریو متغیرهای وابسته شوری، پتاسیم، نیتروژن، وزن با ریشه، گیاه به‌عنوان شروط اصلی بهینه سازی در نظر گرفته شدند. کمینه شدن برای صفت شوری خاک

جدول شماره ۲- مدل بهینه سازی

Table 2 - Model Optimization

متغیر	شرط(هدف)			وزن	اهمیت
	سناریو ۱	سناریو ۲	سناریو ۳		
A:V	-	-	-	۱	۳
B:P	-	ماکزیم	-	۱	۳
C:O	-	ماکزیم	ماکزیم	۱	۳
شوری	مینیم	مینیم	مینیم	۱	۳
پتاسیم	ماکزیم	ماکزیم	ماکزیم	۱	۳
نیتروژن	ماکزیم	ماکزیم	ماکزیم	۱	۳
وزن با ریشه	ماکزیم	ماکزیم	ماکزیم	۱	۳

بذور انتخابی، شرایط کشت و آزمایش های گیاه

برای بررسی اثر ترکیب مختلف کمپوست ها بر روی گیاه به تعداد نمونه های موجود سبزه گلدان خاک آماده شد و سپس در هر از نور و مقدار آبیاری یکسانی برخوردار گردیدند.

صفات آزمایش شده در خاک های تولیدی

به منظور بررسی برخی از عناصر خاک از روش ها و دستگاه های مربوط به اندازه گیری آنها استفاده شد که شامل: دستگاه جذب اتمی برای عناصر میکرو، اندازه گیری نیتروژن به روش کجداال دستگاه هضم و تقطیر، اندازه گیری شوری توسط شوری سنج مدل ۹۹۶۰۲، وزن گیاه با ریشه هم نیز توسط ترازوی دیجیتال انجام شد.

بذرمورد آزمایش

درصد خلوص بذر ۹۸٪ و درصد جوانه زنی آن ۹۰٪ بود.

نتایج و بحث

با توجه به آزمایشات انجام شده در تعیین اثر ترکیب مواد اولیه مختلف در تولید کمپوست بر ویژگی های شیمیایی خاک و عملکردی گیاه شوید نتایج زیر حاصل گردید.

نیتروژن خاک

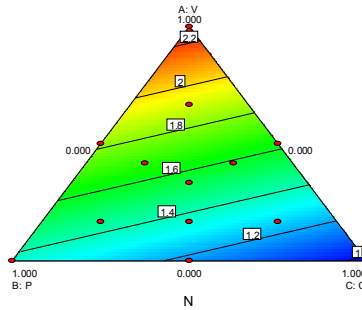
با توجه به جدول تجزیه واریانس می توان مشاهده نمود که مدل خطی اثر ترکیب مواد اولیه مختلف بر مقدار نیتروژن موجود در کمپوست در سطح یک درصد معنی دار شد. با توجه به ضریب تعیین مشخص می گردد که مدل برازش شده (مدل شماره ۱) توانایی پیش بینی مقادیر مختلف نیتروژن را با احتمال ۰.۹۹ دارد. با توجه به نمودار شماره ۴ می توان مشاهده نمود که مقدار نیتروژن با افزایش ماده اولیه (V) در ترکیب کمپوست تولیدی به صورت معنی داری افزایش یافته و متقابلاً افزایش مواد اولیه (O و P) در ترکیب، کاهش مقدار نیتروژن را به دنبال داشته. با افزایش هر واحد از ترکیب (V) شاهد افزایش نیتروژن بیشتر خواهیم بود. در بیشترین حالت میزان نیتروژن به

(۱)

$$N = 2.27784 \times V + 1.36584 \times P + 0.97864 \times O$$

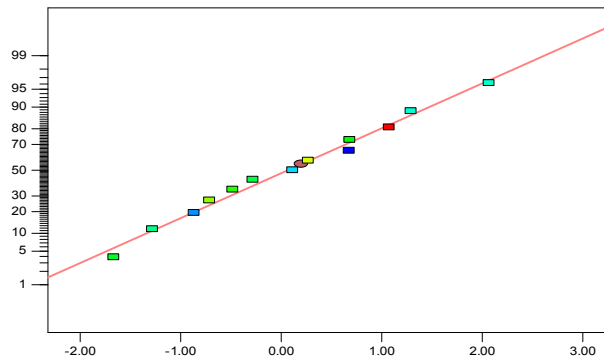
($\bar{R}^2=0.99$ CV=0.19%)

۵.۷ خواهد رسید و هرچه به سمت پایین نمودار می‌رویم رفته رفته از میزان نیتروژن کاسته شد.

شکل ۱- نمودار مثلثی نیتروژن

Figure4- Triangular diagram Nitrogen

شکل ۲- نمودار توزیع نرمال خطای مدل نیتروژن

Figure2 - Diagram normally distributed error model for nitrogen

جدول ۳- تجزیه واریانس نیتروژن

Table 3 - Analysis of variance of Nitrogen

مقدار P	آماره f	میانگین مربعات	درجه آزادی	مجموع مربعات	منابع تغیر
< 0.0001	85153.92	0.70	2	1.39	مدل خطی
		8.164E-006	10	8.164E-005	باقیمانده
			12	1.39	کل

شوری

می توان مشاهده نمود که هرچه به استفاده از کمپوست (P) در مخلوط خاک بیشتر می گردد نسبت شوری بیشتر خواهد بود و متعاقب آن هر چه سهم کمپوست (O) و (V) نسبت به کمپوست (P) بیشتر می شود میزان شوری کاسته خواهد شد. نقاط روی نمودار مثلثی بیانگر نقاط آزمایش شده است. چنان که مشاهده می شود نمودار زیر به صورت رابطه خطی می باشد. نقاط رئوس هرم بیانگر بیشترین واحد از هر خاک است.

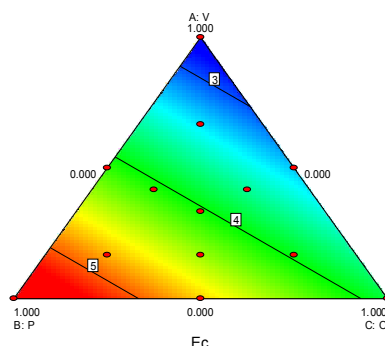
(۲)

$$EC = 2.68261 \times V + 5.56101 \times P + 3.88101 \times O$$

($\bar{R}^2 = 0.8638$ CV=7.16%)

باتوجه به جدول تجزیه واریانس (جدول ۴) تاثیر پارامترهای مدل مخلوط بر شوری خاک در سطح ۱ درصد معنی دار شد و مدل برازش شده بصورت رابطه ۲ نیز تعیین گردید.

با توجه به ضرایب معادله برازش شده برای شوری خاک مشخص می گردد تاثیر خاک (P) بر میزان افزایش شوری نسبت به سایر خاک ها بیشتر است. بنا بر این با افزایش هر واحد از خاک (P) افزایش میزان شوری را خواهیم داشت پس در هنگام ترکیب خاک ها با توجه به معادله باید بهترین میزان خاک (P) در نظر گرفته شود. باتوجه به نمودار مثلثی شماره ۱

شکل ۳ - نمودار مثلثی شوری

Figure3 - Diagram of the triangular Ec

جدول ۴- تجزیه واریانس نیتروژن

Table 4 - Analysis of variance of Nitrogen

منابع تغییر	مجموع درجه	میانگین	آماره f	مقدار P
مربعات	آزادی	مربعات		
مدل خطی	۶,۵۳	۲	۳۹,۰۴	< ۰,۰۰۰۱
باقیمانده (خطا)	۰,۸۴	۱۰	۰,۰۸۴	
کل	۷,۳۷	۱۲		

پتاسیم خاک

باتوجه به جدول تجزیه واریانس می توان مشاهده نمود که مدل خطی پتاسیم کمپوست تولید شده در سطح یک درصد معنی دار می باشد. باتوجه به بررسی توزیع خطا متغیرهای وابسته مشخص گردید به منظور نرمال سازی صفت می بایست از تابع انتقال استفاده گردد. تابع انتقال استفاده شده بر اساس آزمون Box-Cox به صورت تابع شماره ۱ در نظر گرفته شد:

(۱)

$$Y'=(Y+C)^{2.79}$$

که در این تابع:

Y: صفت پتاسیم قبل از تبدیل

Y': صفت پتاسیم بعد از تبدیل

C: ضریب ثابت

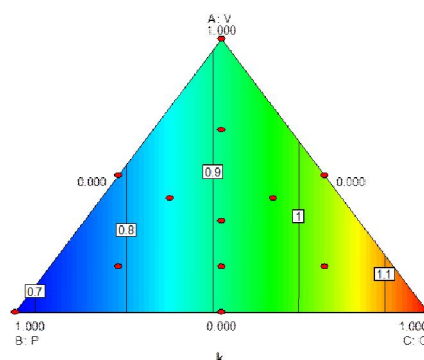
ضریب تعیین بیانگر آنست که مدل برازش شده با چه احتمالی می تواند پیش بینی را انجام دهد. و باقیمانده نشان از احتمال خطای موجود در بررسی صفت مورد بررسی دارد. باتوجه مدل نهایی مشاهده

می کنیم که میزان وجود پتاسیم با اثر متقابل کمپوست (V*P) به صورت کاهنده است یعنی ترکیب کمپوست (P*V) اثر سومی را بوجود خواهد آورد که باعث کاهش میزان پتاسیم خاک خواهد شد. اگر خاک (O) به ترکیب اضافه شود پتاسیم سهم بیشتری در ترکیب کلی خواهد داشت. برطبق مدل ۲ نقش خاک (V) بیش از کمپوست (P) می باشد. باتوجه به نمودار مثلثی ۴ می توان مشاهده نمود که هرچه به سمت عامل (P) و (V) بیشتر پیش برویم به نسبت پتاسیم کمتر خواهد بود و برعکس حرکت به سمت مصرف کمپوست (O) باعث افزایش چشمگیر پتاسیم خواهد شد. نقاط روی نمودار مثلثی بیانگر نقاط آزمایش شده است. پس می توان نتیجه گرفت که با افزایش میزان کمپوست (O) به نسبت میزان پتاسیم افزایش خواهد یافت.

(۲)

$$k = 0.76885 \times V + 0.34055 \times P + 1.47646 \times O - 0.14322 \times V \times P$$

$CV=0.12\%$ ، $(R^2=1)$

شکل ۴- نمودار مثلثی پتاسیم

Figure4- Triangular diagram Potassium

وزن خشک گیاه همراه ریشه

متغیرهای وابسته این صفت از تابع انتقال استفاده

گردید. برای محاسبه این صفت از تابع شماره ۲ بهره

بردیم: (۲)

$$\hat{y} = \sqrt{y + 0.035}$$

باتوجه به جدول تجزیه واریانس می‌توان مشاهده

نمود که مدل خطی وزن خشک گیاه همراه ریشه در

سطح ۱ درصد معنی دار میباشد. در بررسی توزیع خطا

جدول ۵- تجزیه واریانس پتاسیم

Table5 - Analysis of variance of Nitrogen

مقدار P	آماره f	میانگین مربعات	درجه آزادی	مجموع مربعات	منابع تغیر
< 0.0001	5.933E+005	0.51	2	1.02	مدل خطی
		1.200E-003	1	1.200E-003	برV اثرمتقابل
< 0.0001	1428.44	1.223E-003	1	1.223E-003	برC اثرمتقابل
< 0.0001	21360.31	0.018	1	0.018	برO اثرمتقابل
		8.561E-007	7	5.993E-006	باقیمانده
			12	1.04	کل

تامین خواهد شد که در نهایت آن به رقم ۳۵ می‌رسد، می‌توان تخمین زد که با مصرف ۲۰ واحد کمترین میزان وزن خشک و در صورت مصرف تنها خاک (P) کاهش چشمگیری در وزن خشک گیاه خواهیم داشت.

(۳)

$$\text{Wight1} = 5.98872 \times V + 1.20801 \times P + 5.07042 \times O$$

$$(\bar{R}^2=0.6077 \text{ CV}=24.17\%)$$

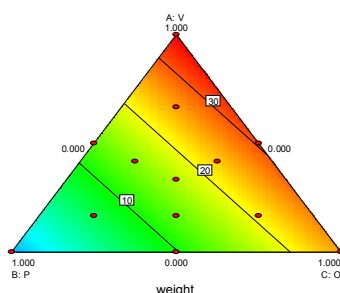
مدل توانسته است تغیرات و پیش بینی را با احتمال ۰.۰۱٪ انجام دهد. و باقیمانده نشان از احتمال خطای موجود در بررسی آن صفت است.

باتوجه به مدل نهایی شماره ۳ مشاهده می‌کنیم که

وزن با احتساب ریشه گیاه کمپوست (V) موثرترین

کمپوست در افزایش وزن خشک باریشه گیاه بود.

بیشترین میزان وزن خشک با مقادیر کمپوست (V)

شکل ۵- نمودار مثلثی وزن همراه ریشه

Figure5 - Diagram of the triangular root weight

جدول ۶- تجزیه واریانس وزن همراه ریشه

Table 6 - Analysis of variance weight + root

مقدار P	f آماره	میانگین مربعات	درجه آزادی	مجموع مربعات	منابع تغییر
0.0037	10.30	10.06	2	20.11	مدل خطی
		0.98	10	9.77	باقیمانده (خطا)
			12	29.88	کل

مدل بهینه شده سناریوهای مختلف

باتوجه به شروط مختلف بهینه سازی سه سناریو مختلف پدید آمد (جدول ۲) و پس از حل مدل بهینه با کمک نرم افزار آماری Design Expert بهترین جواب بهینه در جدول شماره ۹ به تفکیک سناریو ارائه گردیده است. با توجه به توابع محدودیت در نظر گرفته شده در سناریو یک و به منظور حداکثر شدن تابع مطلوبیت استفاده ۱۰۰ درصد از پوست میوه ها و سبزیجات در تولید کمپوست توصیه می شود اما از آنجا که می بایست مابقی مواد آلی موجود در زباله خانگی با هدف استفاده حداکثری از مواد آلی قابل بازیافت به منظور رهیافتی در کشاورزی شهری و کاهش حجم زباله شهری استفاده گردد سناریوی دوم و

سوم طراحی و مدل بهینه آن حل گردید نتایج بهینه سازی سناریو دوم بیانگر آن است که ترکیب ۵۶.۷ از پوست میوه و سبزیجات با ۱۲.۴ درصد از سایر مواد آلی موجود در زباله و ۳۰.۷ درصد از شاخ و برگ گیاهان مناسب ترین ترکیب می باشد که نقطه جواب در این سناریو با شرط بیشینه شدن مقدار مصرف مواد اولیه (P) و (O) در کمپوست تولیدی بدست آمد شایان ذکر است با اعمال شرط اضافه شده در سناریو دوم میزان مطلوبیت دستیابی به شرایط ایده آل تابع هدف به مقدار ۳۲.۷ درصد نسبت به سناریو اول کاهش یافته است بنابراین سناریو سوم به منظور بیشتر کردن مطلوبیت نقطه جواب طراحی و مدل حاصله با حذف شرط بیشینه شدن ماده اولیه p طراحی و حل گردید

سوم نسبت به سناریو دوم ۱۷.۸ درصد افزایش نشان می دهد و در حد قابل قبول ۷۴.۹ درصد می باشد.

با توجه به جواب نقطه بهینه در سناریو جدید مشخص گردید که ترکیب ۶۵.۶ درصد از مواد اولیه پوست میوه و سبزیجات با ۳۴.۴ درصد از شاخ و برگ گیاهان بهترین جواب بوده و تابع هدف را بیشینه کرده است مقدار مطلوبیت رسیدن به حالت ایده آل در سناریو

جدول ۷- بهینه سازی

Table7- Optimization

سناریو سوم	سناریو دوم	سناریو اول	عوامل
0.656	0.569	1.000	(۷کمپوست)
0.000	0.124	0.000	(pکمپوست)
0.344	0.307	0.000	(Oکمپوست)
3.09451	3.40707	2.68261	شوری
1.83128	0.953824	0.910086	پتاسیم
0.695494	1.76598	2.27784	نیترژن
18.8653	22.8094	28.381	وزن باریشه
0.749%	0.571%	0.898%	مطلوبیت نهایی

O-P-V نیز می توان به ۵۷٪ درصد از خواسته های پیش بینی شده رسید. در صورت استفاده از خاک های V-O به میزان تعریف شده از جدول بهینه سازی به راحتی ۷۴٪ درصد خواسته ها تامین خواهد شد. بنابراین ترکیب های مختلف مواد اولیه در تولید کمپوست بر کیفیت، خواص شیمیایی کمپوست و بر عملکرد گیاه شوید تاثیر معنی داری دارد و بهترین سناریو در ترکیب مواد اولیه برای گیاه شوید با توجه به اهداف تعیین شده، سناریو سوم تشخیص داده شد.

on the emergence and growth of municipal solid waste compost Tomato seedlings Of

نتیجه گیری

با توجه به تمامی آزمایشات انجام شده و نتایج حاصله از جداول تجزیه واریانس به طور دقیق می توان بیان نمود تا در صورت استفاده از ترکیب خاک ها طبق جدول ۸ بهترین شرایط مطلوب بدست خواهد آمد. با توجه به جدول مطلوبیت نهایی بدست آمده می توان به طور قاطع بیان نمود که با مصرف خاک V طبق جدول شرایط مطلوب بهینه سازی میتوانیم به ۸۹٪ درصد از خواسته های در نظر گرفته شده رسید. هم چنان طبق دو سناریو دیگر با مصرف همه مواد اولیه

References

Ahmad Reza Asghari ، & Shirvan ، M.Rafiee . (1387). Toxicity bioassay tests

- Kia ، M. F. ، Salehi ، S. ، Ameri ، A. ، Joneidi ، A. ، & Zadeh ، Ramin prophet . (1388). Studies comparing the quality of compost produced in factories and Tehran Khomain . Environment Journal ، 2 ، 169-216.(In Farsi)
- Shirani ، H. ، Zeraatkari ، M. Abolhasani ، Lkzyan ، A. ، & Ember ، AR . (1390). Degradation rate of organic matter in municipal solid waste compost ، vermicompost ، compost manure and pistachio Different texture and soil salinity under laboratory conditions . Journal of Soil and Water (Agricultural Sciences and Technology) 25 ، 85-91 . (In Farsi)
- Torabian ، A. ، & Mahjoori ، Mary. Investigate the environmental impact of using compost fertilizers in Iran. Ecology ، 28 ، 21-28. (In Farsi)
- World ، M. ، Little ، A. ، places، Mehdi Nassiri ، & Pour ، F. Dehghani . (1386). Effect of different levels of manure and organic produce prices Paper skin pumpkin (Cucurbita pepo L.). Journal of Iranian Field Crop Research ، 5 ، 281-289 . (In Farsi)
- Agricultural Knowledge ، 5 ، 269-279 . (In Farsi)
- Beirut، Z. ، Hmdrzapvrzmany ، again ، Sydsamany ، M ، Ali R. Vahdat ، & Mhmdrzajfry . (1388). Review of guidelines for compost quality standards . Journal of Health Systems Research ، 6 ، 810-820. (In Farsi)
- Dehghani ، R. ، Chrkhly ، E. ، Mostafavi ، GR ، Asadi ، M. ، Mousavi ، Sayed Gholam - Saffar، Mahmoud ، & Pourbabaei ، MA . (1390). And C: N ratio of the composting method pH، temperature variations ، humidity Surface mass Journal – Faiz Research ، 15 ، 359-365. (In Farsi)
- Ghasroldashti ، Ali convinced ، Balochi ، HR ، & Ydvy ، AR. (1390). Influence of urban waste compost and nitrogen on yield، forage production ، and some characteristics (Zea mayz L. sacchrata) Morphological sweet corn. Electronic Journal of Crop Production ، 4 ، 115-130. (In Farsi)
- Jonathan، Anderson، & Phillips، Ian. (2010). Zinc forms in compost and red mud-amended bauxite residue sand. Soils Sediments، 10، 101-114.

Optimization and the study of compost effect on chemical features of soil and the function of dill (*Anethum Graveolens*)

A. Mortazavi^{*1}, H. Bakhoda² and M. Almassi³

Received: 2 September 2012

Accept: 9 December 2012

Abstract

This research was done in biosystem Lab of the Islamic Azad University, Science and Research Branch in 2013. All the exams were done by mixed statistic model. Different mixtures of three main groups were chosen to produce compost including fruit peels and vegetables, plant leafages and other organic materials exist in municipal solid wastes as the independent variable. Salinity, potassium and nitrogen content and also dill dried weight (grown in different compost product treatments) were considered as the dependent variables. The results showed that different mixtures of the raw materials in compost production have meaningful effects on the quality and chemical characteristics of compost and dill function. So the best scenario in the mixture of raw materials for dill with regards to the objectives of function optimization is nutritional elements in compost, mixture of all raw materials and the desirability of the object function and also minimization of the compost salinity from the mixture of 65.6% of fruit peels and vegetables with 34.4% of plant leafages produced from municipal solids.

Key words: optimization, compost, dill (*Anethum Graveolens*)